

ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА ТА ЇЇ РЕАЛІЇ

Кожна держава для забезпечення виконання своїх функцій зобов'язана мати відповідні кошти, які концентруються в бюджеті. Однією із структур, яка покликана забезпечити надходження коштів до бюджету, є податкова служба.

Державна податкова служба України була створена 12 квітня 1990 року. Однак із подальшим розвитком ринкових реформ податкова служба втратила можливість виконувати повною мірою покладені на неї функції, у зв'язку з чим Указом Президента України №760/96 від 22 серпня 1996 року була утворена ДПА з метою посилення контролю за справлянням податків, зборів та інших обов'язкових платежів. Відповідно до Указу Президента підвищено статус податкової служби і її представників на місцях. Раніше вона була фактично главною Міністерства фінансів. Зараз державна податкова служба України є самостійним органом центральної виконавчої влади з її представниками на місцях. Згідно з п.6 Указу ДПА підпорядковано підрозділи Міністерства внутрішніх справ по боротьбі з кримінальним приховуванням податків від оподаткування — податкову поліцію. Раніше податковій інспекції обмежувалися документальними перевітками і у випадку виявлення порушень передавали матеріали до органів МВС. Зараз інший підхід у діяльності податкової служби — не лише виявити факт ухилення від сплати податків, а й довести (коли це необхідно) справу до суду. Тепер повноваження податківців ширші, а відповідальність більша.

Результати роботи податкових служб дають підставу вважати, що шляхи реформування податкової системи вибрано вірно. Вдалося стабілізувати надходження платежів до бюджету. З'явилася можливість їх прогно-

зувати. Ми добре розуміємо, яку відповідальність покладено на податкову службу міста з питань формування дохідної частини бюджету. Постійний контроль за дотриманням платниками діючого законодавства здійснюється податківцями. Наведу кілька цифр, які характеризують роботу ДПІ в м.Славутичі. Станом на 1 червня цього року Державною податковою інспекцією в м.Славутичі взято на облік 56 платників податків — юридичних осіб та 495 громадян-підприємців. Серед зареєстрованих юридичних осіб є 136 приватних підприємств, 146 товариств з обмеженою відповідальністю, 43 громадських організації та інш. Крім цього, у нас зареєстровано 13 спільних підприємств, обсяг продукції, яка відправлена на експорт, становить 1520,5 тис.грн, по імпорту отримано 535,6 тис.грн, близько 180 юридичних та фізичних осіб використовують валютні рахунки.

На 01.07 1999р. надходження до зведеного бюджету країни склали 39320,2 тис. грн.

Податковою службою міста з початку року було перевірено 164 платників — юридичних осіб і 75 фізичних осіб — суб'єктів підприємницької діяльності. Виявлено порушення податкового законодавства більш ніж у половині перевірених. Внаслідок чого в бюджет додатково нараховано 9574 тис.грн. До адміністративної відповідальності притягнуто 102 керівників та головних бухгалтерів підприємств, сума адміністративних штрафів становить 13,0 тис.грн.

Неплатоспроможність підприємств позначається на надходженні податків та обов'язкових платежів до бюджету. На сьогоднішній день заборгованість перед бюджетом мають 54 підприємства на загальну суму 70647,6 тис. грн. Із них найбільшими боржниками є: — відокремле-

ний підрозділ "ЧАЕС"ДП НАЕК "Енергоатом", борг становить 67505,5 тис. грн.;

— трест "Славутичатоенергобуд" — 1211,8 тис.грн;

— ПРП "АТАСС" — 805,5 тис. грн.

До порушників платіжної дисципліни приміняються слідуючі заходи впливу, передбачені діючим податковим законодавством:

— прийнято рішення про припинення операцій по всіх рахунках (крім основного) по 49 підприємствах, які мають податкову заборгованість в сумі 75297,0 тис.грн;

— направлено 67 повідомлень про податкову заставу на загальну суму заборгованості 76012,1 тис.грн.;

— проведено 92 вилучення голик на суму 93,1 тис.грн.;

— з початку року передано до арбітражного суду 8 справ для вирішення питання визнання банкрутами підприємств, які мають податкову заборгованість на суму 181,8 тис.грн;

— проведено звернення стягнення на рухоме майно, що перебуває у податковій заставі, по слідуючим підприємствам — ПРП "АТАСС", ВАТ РБУ, ВП ВРП ЧАЕС, трест САЕБ, МПП "Атлант";

До переліку майна, що підлягає реалізації, входять автотранспортні засоби, офісна оргтехніка, спецобладнання для проведення ремонтних робіт та інш. Реалізацією майна займаються спеціальні товарні біржі в м.Київі та м.Чернігові. В результаті вжитих заходів по стягненню податкової заборгованості надходження від підприємств-боржників з початку року склали 34496,9 тис.грн.

Сьогодні перед податковими органами стоїть дуже важливе практичне завдання — створити систему отримання, накопичення, обробки та аналізу вичерпної інформації щодо доходів юридичних і фізичних осіб. Перший її

етап практично завершено — створено автоматизований банк даних Державного реєстру фізичних осіб, 20852 громадян міста отримали ідентифікаційні номери і робота ця продовжується. Адаже впровадження ідентифікаційних номерів дає можливість контролювати доходи з різних джерел вилат, значно спростити процедуру податкової звітності, поліпшити взаємодію громадян з податковими і фінансовими органами, виявляти порушників податкового законодавства.

Починаючи з 1993 року, як передбачено Декретом Кабінету Міністрів України "Про прибутковий податок з громадян", усі громадяни, які отримували доходи не за місцем основної роботи, подають в ДПІ декларації про сукупний дохід. Слід відмітити, що зростає свідомість громадян щодо обов'язковості подати декларації, про це свідчать самі факти — якщо за 1997 рік було подано всього 1438 декларацій, то за 1998 рік подано 5954 декларації. На сьогоднішній день в результаті перерахунку 679 громадянам надлишково утриманий податок повернуто на суму 34,5 тис.грн. Оскільки відповідно до Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України", який вступив в дію з 02.06.99 не включаються до сукупного оподатковуваного доходу доходи, що отримуються громадянами при відчуженні акцій та інших корпоративних прав, які громадянин отримав у процесі приватизації, робота по поверненню надлишково утриманого податку буде продовжуватися. Більш детально зі змінами в оподаткуванні доходів громадян читачі мали змогу ознайомитися в №11 газети за 08.07.99.

З метою підтримки розвитку малого підприємництва з 1 січня 1999 року запроваджено спрощену систему оподаткування для суб'єктів підприємницької діяльності — юриди-

чних і фізичних осіб. Рішенням Славутицької міської ради для суб'єктів підприємницької діяльності — фізичних осіб, що зареєстровані з 1.01.1999р., встановлена місчна ставка єдиного податку у розмірі 40 грн. Це повинно стимулювати розвиток новостворених суб'єктів підприємницької діяльності.

Однак не всі юридичні і фізичні особи правильно сприймають нововведення у податковому законодавстві, з початку року обрали упрощену систему оподаткування всього 5 суб'єктів підприємницької діяльності — фізичних осіб, новостворені суб'єкти підприємницької діяльності — юридичні особи зовсім не виявляють бажання обирати спосіб оподаткування доходів за єдиним податком.

Для випробування своїх можливостей суб'єктам підприємницької діяльності, які здійснюють свою діяльність на території міста, створюються всі позитивні умови. З метою створення нових робочих місць для працевлаштування персоналу Чорнобильської АЕС, що вивільняються у зв'язку з достроковим виведенням блоків з експлуатації, прийнято Закон України "Про спеціальну економічну зону "Славутич" № 721-IV від 03.06.1999р., території міста до 1 січня 2020 року надано статус економічної зони Славутич. На території зони "Славутич" можуть проводитися всі види господарської діяльності, за винятком тих, що заборонені законами України. Суб'єктами СЕЗ "Славутич" можуть бути суб'єкти підприємницької діяльності, зареєстровані адміністрацією зони, що реалізують інвестиційні проекти, затверджені у порядку, визначеному Кабінетом міністрів України.

До суб'єктів СЕЗ "Славутич" застосовується спеціальний правовий режим підприємницької діяльності та надаються передбачені цим Законом

пільги щодо сплати ввізного мита, податку на додану вартість, податку на прибуток підприємства, збору на обов'язкове соціальне страхування на випадок безробіття, збору до Державного інноваційного фонду України та плати за землю.

Заснування СЕЗ "Славутич" має сприяти створенню нових робочих місць і розв'язанню таким чином проблем зайнятості населення міста та сприяти розвитку підприємництва.

В даний час перед нашою державою дуже гостро стоїть питання оздоровлення національної економіки, одним із головних напрямків цього процесу являється удосконалення податкової політики. Податкова система у відриві від економіки існувати не може. З вирішенням невідкладних проблем виходу народного господарства України з економічної кризи буде удосконалюватися і податкова система. Важливу роль у рішенні цих питань буде сприяти прийняття Податкового кодексу, яким передбачено скорочення кількості податків, спрощення податкової звітності і механізм обчислення податків.

Загального рецепту як вирішити проблему неплатежів, звичайно, нема. Однак, практика показує, що для забезпечення повного і своєчасного надходження податків до бюджету треба внести суттєві зміни і до законодавства. Додаткові закони повинні стимулювати вітчизняного товаровиробника, мають бути стабільними, конкретними, простими і зрозумілими для платників.

Якщо вдасться законодавчо вирішити ці проблеми, зможемо успішно виконати і головне завдання — забезпечити наповнення бюджету.

Начальник ДПІ
в м.Славутичі
М.Д.МАКАРЕНКО